

אוצר החכמה

מהציבור נחשב כדין הציבור לאותו דבר. והרי גם לדברין שחידשת אותו גדר בקריאת מגילה (מלבד שיש לדון כפי שהעירו וכפי שהשבת), והרי אין ודאי שאין כלל הידור שהש"ץ לתפילה יקרא את המגילה.

בענין הנהגת האדמו"ר ה"לב שמחה"
שאתם אזניו בשעת ספירת העומר של הש"ץ, ושני הדרכים בביאור הנהגה זו שכתב כ"ק אדמו"ר מגור שליט"א, נתקבלו כמה הערות.

על הטעם הראשון בהנהגה, משום דבעי ספירה לכל אחד ואחד, כתב הרב מרדכי גימפל וולמרק שליט"א:

הבאתם מ"אמרים" (שיחות אדמו"ר מגור), ובלא קשר למה שהבאתם משם ראיתי להעיר שכתב שם בטעם הראשון לסתום האזנים כשהשליח צבור סופר "משום שתהא ספירה לכל אחד ואחד". ולא הבנתי דבריו, דאדרבה אם צריך שתהיה ספירה לכל אחד ואחד הרי אינו מועיל לו מה שהש"ץ סופר גם אם ירצה לצאת, שהרי דין הספירה הוא לכל אחד ואחד בעצמו, ולמה יצטרך לסתום האזנים והרי בלא"ה אינו יוצא ידי חובה וצריך לספור בעצמו.

וכן העיר גם הרב משה אריה ויגשטיין שליט"א ובתוספת הערה נוספת:

בנוגע למש"כ כ"ק אדמו"ר שליט"א להסביר דברי הלב שמחה

ב"אמרים", הנה זה ברור שהוא מתייחס גם אל הספירה עצמה וכמש"כ: "כ"ק אאמוז"ל הי' אוטם אזניו בספה"ע שלא ישמע הספירה מהש"ץ. וי"ל הטעם או משום שתהא הספירה לכל או"א". (וא"כ הרי מתייחס אל הספירה) וכתב עוד טעם על הברכה (ויתכן שכוונתו שחשש לב' הדברים).

אבל אני כשלעצמי לא מובן לי כ"כ ההסבר הראשון, דהטעם משום שתהא ספירה לכל או"א, אדרבה זוהי סיבה שאף שישמע הספירה מאחר לא יצא משום שצריך ספירה לכל אחד, ואם נאמר שהכוונה שחשש לדברי הסוברים ששומע כעונה אף בספה"ע ובוזה הוי כסופר בעצמו ויצא בשמיעה וכפי שכתב שו"ע הרב סעיף יב, א"כ חסר ההסבר, ועוד זהו ממש כטעם הב' לגבי הברכה, ולא זכיתי להבין דבריו הק'.

וכן גם העיר הרב יוחנן העניג שליט"א, וביאר באופן נוסף את הנהגת הלב שמחה:

מ"ש מדברי כ"ק מרן אדמו"ר מגור שהטעם שהלב שמחה זצ"ל אטם אזניו שלא ישמע הספירה מהש"ץ משום שיהא ספירה לכל אחד ואחד. ועוד טעם שני אמר שלא רצה לצאת הברכה מהש"ץ. ולכאור' צ"ע בטעם הראשון דבהא דצריך שיהא הספירה לכ"א ואחד יש ב' דרכים באחרונים, א' שאפי' אם שמע מאחר הספירה לא יצא דכל אחד צריך לספור בעצמו, ולפ"ז לא הי' צריך לאטום את

הראשון שתהי' ספירה לכל אחד ואחד שהלא יש מחלוקת בזה כמו שכתב המשנה ברורה סק"ג ולכן רצה לספור לבד בודאי שמצוה בו יותר מבשלוחו. עיין שו"ע אדמו"ר הזקן ריג ס"ו. וטעם השני שאפילו שנאמר שבודאי יכול לספור אעפ"כ רצה לברך בעצמו.

הערה בסגנון אחר כתב על טעם זה הרב ^{אוצר החכמה} **תנחום פישחוף שליט"א:**

הך מעשה רב זה איני מבין, הרי יכול להתכוין להדי' שלא לצאת וכמבואר בתשו' הרשב"א דכה"ג א"א לצאת בע"פ. והרי זו בודאי עצה יותר טובה מהתנהגות דאטימת אזניים לכרכת ה' והפסד עניית ^{אוצר החכמה} **אמן, וצע"ג.**

הרב נחום סוער שליט"א, ראש כולל בישיבה דלוס אנג'לס, העיר:

כ"ת ^{אוצר החכמה} הציע שהאדמו"ר מגור אטם אזנו בשעת הספירה כי זו היתה ספירת הציבור, ואז אפשר לצאת גם בספירה עצמה ע"י הש"ץ כי בציבור יש דין מיוחד של שומע כעונה. הנה יעויין בשו"ע הרב (סי' תפ"ט סי"ב) דמשמע ממנו שסובר שיכול לצאת בעצם הספירה ולא רק בברכה מדין שומע כעונה, ומוכת שם דיוצא בדין שומע כעונה אפילו אינו ספירה בציבור. וא"כ עכ"פ משמע משו"ע הרב שאין לחלק בין ספירה ביחיד לספירה בציבור בנוגע לשומע כעונה.

אזניו שממילא לא הי' יוצא אפי' אם הי' מכוון לצאת, ב' לאפוקי שאינו מצוה על הבי"ד כמו יובל אלא הוא מצוה על כל ישראל, ולשיטה זו יוצאים הספירה בשומע כעונה וא"כ לא הי' מפסיד אם הי' שומע הספירה שהרי הי' יוצא.

ואולי הי' חששו דאפי' למ"ד ספירה לכל אחד ואחד היינו דאין לצאת בספירת חבריו, מ"מ אי"ז אלא דין לכתחלה ובדיעבד יצא, ואינו אלא דין כתמימות ועמידה בספירה שאינם מעכבים בקיום המצוה, ולזה חשש שלא רצה שספירתו יהי' בדיעבד.

וכנתינת טעם זו כתב ג"כ אבי מורי ^{אוצר החכמה} **הג"ר העשל רייזמן שליט"א** זאלו דבריו:

אדמו"ר מגור אטם אזניו בביהמדר"ר בעת שהש"צ בירך - הוא עשה זאת מפני שבגמ' סוכה (לח, א) איתא שמע ולא ענה יצא. וכך פוסק בשו"ע הרב, והרבי לא רצה להכנס למחלוקת אי שומע כעונה בספה"ע, ולכן אטם אזניו. ולפי"ז א"כ גם בתפילה בצבור לא הרב ולא הש"צ יכולים להוציא אף אחד כי לכל אחד יש ספירה ותפילה משלו.

וכך גם תוכן דברי הרב יצחק מאיר הרץ שליט"א:

בשיחות האדמו"ר מגור, נכונה הערתך. ולכאורה הכוונה שם בטעם

ומו"ר הגאון רבי ברוך מרדכי אזרחי **הלא** פשוט שאין הכוונה "לסתימה"
 שליט"א כתב ביחס להנהגת הלב דווקא, אלא כדי "להראות" או
 שמחה: "להזכיר" שכוונתו היא "שלא לצאת".

לסיום, ^{הנני חותם מעין הפתיחה, בהודאה על הזכות}
 להגיש לפני ציבור הלומדים את המשא ומתן ^{להגיש לפני ציבור הלומדים את המשא ומתן}
 ההלכתי שהתפתח בין תלמידי החכמים שליט"א בענין
 שומע כעונה בספירת העומר, ובברכת יישר כח לכל
 הרבנים שטרחו להשיב בקושיות ופירוקים, באתקפתא
 ובתנא דמסייעא, להגדיל תורה ולהאדירה.

אוריאל

אוצר החכמה

אוריאל